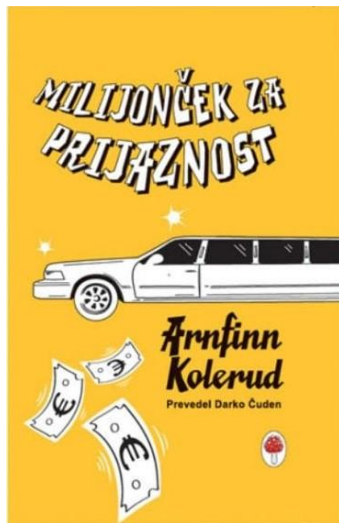

Kolerud, Arnfinn: **Milijonček za prijaznost.**

Prev. Darko Čuden. Hlebce: Zala, 2021, str. 246.

| P - 2. stopnja

| denar, prijaznost, medosebni odnosi, odraščanje, humor

Imeniten roman za mlade bralce v 2. triletju, pa tudi za starejše in celo odrasle. 😊 Na videz je lahkoten, toda duhovit in humoren (na glas sem se smejala med branjem), obenem pa kritično opozarja na odnose med ljudmi in na družbene vrednote. In kot da je Frank v tem kratkem času odrasel v svet (odraslih), kjer vlada denar. Prevod je sijajen, prevajalec Darko Čuden pa je prispeval tudi kratko spremno besedo. 😊

Mama in Frank sta zadela na lotu 24 milijonov. Sorodniki in vaščani ju začnejo prositi za denarno pomoč pri reševanju različnih problemov, in da bi se temu nekako izognila, mama objavi, da bo darovala komu milijon za prijaznost. Ljudje začnejo opravljati različna prijazna dela (prva polovica romana ponudi bralcu vrsto idej, kako vse bi lahko bili prijazni!), onadva pa se umakneta na krajše počitnice na Sredozemsko morje. Medtem pa doma nekatere ljubeznivosti v naprežanju po milijonu prerastejo v hudobije. Tako imata oba, mama in Frank, ki je šele v 5. razredu, dovolj priložnosti, da razmišljata o svojem odnosu do nenadnega bogastva in spoznavata, kaj vse ljudje naredijo za denar, namreč dobro in slabo.

Kratka predstavitev in prvih 20 strani besedila na domači strani založbe: <https://zalozba-zala.si/knjiga/milijoncek-za-prijaznost/>

Arnfinn Kolerud (1968)

To je prvo delo norveškega avtorja, prevedeno v slovenščino. Originalni naslov romana je Snillion = snill + million (prijazen + milijon)

Kratki predstavitvi avtorja in prevajalca sta tudi na koncu knjige.

Spodbude za branje:

- Tokrat bi morda z otroki začela s pogovorom:
  - o Kaj se jim zdi prijazno? Počnejo kaj prijaznega ali to delajo komu drugemu? Je kdo drug prijazen do njih in zakaj se jim tako zdi?
  - o Bi bili prijaznejši, če bi bili za to plačani?
  - o Kaj bi naredili, če bi na lotu zadeli zelo veliko denarja? Katere želje in načrte bi si želeli izpolniti?
  - o Bi naredili tudi kaj za druge, če bi zadeli veliko denarja? Kaj bi to bilo?
- Po tem uvodu otroke povabim, da roman preberejo. In potem se spet pogovarjamo: Sta mama in Frank začela živeti kot bogataša, ko sta zadela na lotu? (*Milijonar si, pa vseeno revež. To je tako, kot da imaš ljubčka, pa ga ne moreš kušniti.* str. 63) Kaj se je odločila mama, ker so jo ljudje nadlegovali s prošnjami po denarju? (Milijonček za prijaznost bo dobil tisti, ki v vasi počne kaj dobrega ali komu dela dobro.) Kako so presojali otroci v posameznih razredih, kaj pomeni, da si prijazen (str. 60-62). Na enkrat se v vasi kar tre prijaznih ljudi. Kaj vse počnejo? (Štorija z mladeničem z motorko in drevesom bi šla zlahka v Sveto pismo, str. 85; noro in hkrati poetično je, ko voznica avtobusa odpelje Čudaka na Švedsko, str. 167)
- Mamin namen je bil jasen in dober: *Stara navada. Točno to bi rada z milijončkom. Ko bojo ljudje nekaj časa prijazni, jim bo to prešlo v kri in bojo prijazni še naprej, tudi če naju ne bo.* (str. 99-100) Toda na vasi se je tekmovanje za milijonček izpridilo. Kaj se je dogajalo? (Polenovka podnevi pobira smeti iz jarka, njen mož jih ponoči meče nazaj, str. 95)
- Kakšne so Frankove izkušnje med kratkimi počitnicami na Sredozemskem morju, predvsem z malo starejšim fantom Magnusom? (Ljudje naredijo za denar tudi marsikaj slabega.)
- Kdo nazadnje dobi milijonček? (Rolf Kmet, ki je otrokom pomagal zgraditi igrišče za mini golf. Posvetimo temu več pozornosti! Rolf je namreč spotoma osvojil tudi žensko z bencinske črpalke.)
- Kaj je sporočilo romana? (*Frank se je v zadnjih tednih naučil, da je denar sveta vladar* (str. 209). *Sicer pa je vas taka kot prej. Trava, na njej pa hiše. Hiše, na njih pa trava.* (str. 236)) Premislimo in se pogovorimo: je res tako, kakšne so naše izkušnje?
- Nas zanima, kako sta mama in Frank sestavila zmagovalno številko? (str. 5-6)
- Ob osrednjem sporočilu pa se roman dotakne mnogo drugih stvari: izjemno je pronicljiv, kritičen in hkrati razumevajoč. Naj omenim nekatere reči; morda bi se lahko pogovorili tudi o kateri od teh?
  - o *Po drugi strani pa, nadaljuje učiteljica, nekateri nikoli ne zakolnejo, kar pa je tudi malce čudno, kajti tu pa tam se kakšna kletvica prav prileže, ane?* (str. 37) *Na tablo jim napiše domačo nalogo. Nalogo do konca življenja: Preklinjaj po zdravi pameti!* (str. 37)
  - o *Frank je enkrat videl, kako se srednješolec pogovarja z učiteljem. Najprej je govoril učitelj in osemnajstletnik je kimal. Potem je govoril osemnajstletnik in takrat je kimal učitelj. Na osnovni šoli, kamor hodi Frank, pa učitelj le odkimava, učenci pa morajo kimati.* (str. 52)
  - o *»Dobro je, da zamujaš.« Franku se to zdi čudno. »Aja?« »Tu pa tam. To pomeni, da si pozabil na čas. Če pa pozabiš na čas, je odlično.«* (str. 83)
  - o *Frank ima celotedenski odmor. Glavni odmor bi lahko imel vse življenje. Ampak če imaš odmor samo zase, je brez veze.* (str. 129)
  - o *»Tista reč s punčko je bila mogoče malo preveč usekana. (...) Hočem reči, ne zame, ampak zate. Doma smo veliko na računalniških igrinah. V njih razstreljujemo možgane, da frčijo v nebo, in na koncu ljudi zgazimo z buldožerji. Na take usekane stvari se pač navadiš. Zato nisem računal, da te bo tako kap, ko si videl, da deklica pije pivo.«* (str. 152)

- Bi roman priporočili v branje vrstnikom, staršem in drugim vzgojiteljem? Kako, s katerimi besedami? Morda v obliki kratkega reklamnega sporočila. (Ali se priporočili razlikujeta?)

Nadaljnje spodbude za branje:

Spomnila sem se še na dva mladinska romana z »milijoni« v naslovu, oba primerna za to starostno stopnjo (2. triletnje OŠ). Ko jih vse tri preberemo (ne nujno vsi vseh treh, saj to je jasno?), lahko naredimo okroglo mizo o tem, kako postaneš milijonar. 😊

Cottrell Boyce, Frank: **Milijoni**. Prev. Boštjan Gorenc. Ljubljana : Mladinska knjiga, 2005, 171 str. (Sinji galeb)

»Damian in Anthony sta brata, ki živita sama z očetom. Zgodbo pripoveduje Damian, ki ima nenavadno zanimanje za svetnike in precej dogodkov povezuje z njimi in njihovimi čudežnimi deli. Tudi torbo z denarjem, ki se zdi, da je priletela z neba, prepisuje njim. Brata za denar ne povesta očetu in ga vsak po svoje upravljata. Toplo kosilo namesto sendvičev, prevoz s taksijem iz šole, "Anthony je na poti domov želel kupiti nekaj letečih krožnikov" ... A kako zapraviti tolikšen znesek v sedemnajstih dneh? Po tem času bo funt namreč zaradi konverzije v evro postal ničvreden. Prijazen in humoren roman, z zapleti in zaključkom, da so z denarjem same sitnosti. Nominacija za Branford Boase Award (2005) in Guardian Children's Fiction Prize (2004). Roman je adaptacija scenarija za film Millions.

<https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=7549>

Rozman, Smiljan: **Lov za ukradenimi milijoni**: otroška kriminalna povest. Ilustracije Uroš Hrovat; spremna beseda Dušan Čater. Ljubljana: Karantanija, 1996, 193 str. (prva izdaja iz leta 1969)